VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

LAINSÄÄDÄNNÖN ARVIOINTINEUVOSTO

Lainsäädännön arviointineuvosto 22.11.2017

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan kuuleminen: Hallituksen esitys eduskunnalle liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lainsäädännön arviointineuvosto antoi 8.8.2017 lausunnon liikenteen palveluja koskevasta lakiesitysluonnoksesta. Lausunto annettiin esitysluonnoksen versiosta, jonka liikenne- ja viestintäministeriö toimitti arviointineuvostolle 5.7.2017. Arviointineuvosto lausui lausunnon tiivistelmässä seuraavasti:

> ”Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnos sisältää kuvaukset nykytilasta, esityksen tavoitteista, kohderyhmistä ja ehdotetuista toimenpiteistä. Esitysluonnoksessa on tunnistettu ja kuvattu uudistuksen keskeisiä vaikutusalueita ja vaikutusmekanismeja. Taloudellisia vaikutuksia koskevasta kuvauksesta ilmenevät keskeisimmät vaikutukset, niiden kohdentuminen ja karkea suuruusluokka.
>
> Esitysluonnoksen keskeisimmät kehittämiskohteet ovat:
>
> i) Esitysluonnoksen taloudellisia vaikutuksia koskevista määrällisistä arvioista tulisi esittää yhteenveto, esimerkiksi taulukkomuodossa. Lisäksi arvioita eri tahojen kokemista hyödyistä ja kustannuksista sekä vaikutusten keskinäisistä riippuvuuksista tulisi täsmentää.
>
> ii) Yritysvaikutuksia tulisi arvioida tarkemmin erikokoisten yritysten näkökulmasta.
>
> iii) Uudistuksen vaikutusten seurannasta ja jälkiarvioinnista tulisi esittää kuvaus.
>
> iv) Määrällisiin arvioihin liittyvien epävarmuuksien vuoksi vaikutukset tulisi esittää vaihteluvälien avulla.
>
> v) Yhteiskunnalliset vaikutukset –jaksossa tulisi nostaa selkeämmin esille uudistuksen konkreettinen vaikutus, esimerkiksi tietosuojan näkökulmasta. Esitysluonnoksen vaikutusarvioissa tulisi myös käsitellä tarkemmin tiedon avaamiseen liittyviä ongelmia ja riskejä.
>
> Arviointineuvosto suosittelee, että puutteet hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvioissa korjataan ennen hallituksen esityksen antamista.”

Lopullista hallituksen esitystä HE 145/2017 vp koskeva tarkastelu

Arviointineuvoston lausunto sisälsi yhteensä kolmetoista muutos- ja täydennysehdotusta, joista suurin osa on otettu varsin perusteellisesti huomioon lopullisessa hallituksen esityksessä. Esitysluonnokseen on muun muassa i) lisätty yhteenvetotaulukko keskeisimmistä vaikutuksista, ii), tuotu systemaattisesti esiin määrällisiin vaikutusarvioihin liittyvää epävarmuutta vaihteluvälejä käyttämällä, iii) lisätty kuvaus uudistuksen vaikutusten jälkiarvioinnista, ja iv) lisätty arvio uudistuksen vaikutuksista tietosuojaan.

Snellmaninkatu 1, Helsinki
Snellmansgatan 1, Helsingfors
PL 23, 00023 Valtioneuvosto
PB 23, 00023 Statsrådet
PUHELIN/TELEFON
0295 16001 (vaihde/växel)
FAKSI/FAX
(09) 1602 2165
kirjaamo@vnk.fi
registratorskontoret@vnk.fi

Myönteistä on myös, että liikenteen palveluja koskevassa hallituksen esityksessä on kuvattu vaikutuksia monipuolisesti ja läpinäkyvästi niin, että vaikutusarvioiden taustaoletukset ja käytettyjen tietojen lähteet kerrotaan avoimesti. Merkittävistä vaikutuksista esitetään määrällisiä arvioita kymmenen vuoden ajalta nykyarvoon diskontattuna. Esitysluonnoksessa tehtyjen arvioiden oikeellisuuteen arviointineuvosto ei kuitenkaan voi ottaa kantaa.

Esitysluonnoksessa on käsitelty perusteellisesti kansainvälisiä käytäntöjä, mutta arviointineuvoston ehdotusta kuvata ja nostaa enemmän esiin kokemuksia muissa maissa toteutetuista uudistuksista maiden uudistuksista ei ole huomioitu. Tämä voi tosin johtua siitä, että vastaavanlaisista uudistuksista on vielä vähän kokemuksia.

Hallituksen esitys on parantunut arviointineuvoston arvioitavana olleeseen esitysluonnokseen verrattuna. Esityksestä saa kokonaisuutena varsin hyvän käsityksen esityksen vaikutuksista.

Helsingissä 22. marraskuuta 2017

Antti Moisio

Arviointineuvos, arviointineuvoston sihteeri